

**BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI MA'NAViy AXLOQiy
TARBIYALASHDA INNOVATSION PEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH**

Abdusamadova Baxtigul Sa'dullo qizi

Toshkent kimyo xalqaro texnologiyalar Universiteti

Samarqand filiali 2-kurs magistranti

ANNOTATSIYA

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy ta'lim jarayonida interfaol usullar, elektron resurslar, multimedia texnologiyalari va innovatsion pedagogik yondashuvlar o'quvchilarning axloqiy tarbiyasini shakllantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Bu usullar orqali bolalarda axloqiy qadriyatlarni singdirish, ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish va hayotiy tajribalarini boyitish mumkin.

Shuningdek, innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli, samarali va interaktiv qilishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, ma'naviy-axloqiy tarbiya, innovatsion pedagogika, interfaol metodlar, multimedia texnologiyalari, elektron ta'lim resurslari, tarbiya jarayoni, axloqiy qadriyatlar, ijtimoiy ko'nikmalar, ta'lim samaradorligi.

**USE OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN
SPIRITUAL AND MORAL EDUCATION OF PRIMARY CLASS
STUDENTS**

ANNOTATION

The use of innovative pedagogical technologies is of great importance in the spiritual and moral education of primary school students. In the modern

educational process, interactive methods, electronic resources, multimedia technologies and innovative pedagogical approaches serve as an effective tool in forming the moral

education of students. Through these methods, it is possible to inculcate moral values in children, develop their social skills and enrich their life experiences.

Also, innovative technologies help to make the educational process more interesting, effective and interactive.

Key words: Primary education, spiritual and moral education, innovative pedagogy, interactive methods, multimedia technologies, electronic educational resources, educational process, moral values, social skills, educational effectiveness.

KIRISH

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalash jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Chunki aynan shu yoshda bolalarning dunyoqarashi shakllanib, axloqiy me'yorlar va qadriyatlarga nisbatan dastlabki tushunchalari rivojlanadi. Ta'lim jarayonida o'quvchilarga ezgulik, halollik, mehnatsevarlik, vatanparvarlik, hurmat va odob-axloq qoidalarini singdirish muhim vazifalardan biri sanaladi.[1]

Zamonaviy ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasini yanada samarali tashkil etish imkonini beradi. Interfaol metodlar, multimedia vositalari, elektron darsliklar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'lim jarayoni qiziqarli, samarali va interaktiv tus oladi. Bu usullar nafaqat bolalarning bilim olish jarayonini yengillashtiradi, balki ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish, mustaqil fikrlash va to'g'ri xulq-atvor shakllantirishiga ham ko'maklashadi.

Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda innovatsion pedagogik texnologiyalarning ahamiyati, ularni qo'llash usullari hamda bu boradagi ilg'or tajribalar tahlil qilinadi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylanmoqda. An'anaviy ta'lim metodlari bilan bir qatorda interfaol

texnologiyalar, multimedia vositalari, elektron resurslar va gamifikatsiya elementlaridan foydalanish o'quvchilarning qiziqishini oshirib, tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi.[2]

Birinchidan, interfaol metodlar – munozara, rolli o'yinlar, guruhli mashg'ulotlar orqali bolalar mustaqil fikrlash, axloqiy me'yorlarni anglash va jamoa bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Ikkinchidan, multimedia texnologiyalari, jumladan, animatsiyalar, videoroliklar va audio materiallar orqali o'quvchilarga axloqiy qadriyatlar vizual va eshitish orqali yetkaziladi. Bu esa ularga ma'lumotni yaxshiroq tushunish va o'zlashtirish imkonini beradi.[3]

Shuningdek, raqamli ta'lim platformalaridan foydalanish o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Masalan, interaktiv darsliklar va mobil ilovalar orqali bolalar axloqiy mavzular bo'yicha mustaqil bilim olishlari va o'z xatti-harakatlarini tahlil qilishlari mumkin. Bu esa ularning shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Ammo, innovatsion texnologiyalardan foydalanishda muayyan muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim hollarda texnologiyalarga haddan tashqari tayanish o'quvchilarning jonli muloqot va an'anaviy qadriyatlar bilan bog'lanish jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shuningdek, texnologik vositalardan noto'g'ri foydalanish bolalarda axloqiy tushunchalarning noto'g'ri shakllanishiga olib kelishi ehtimoli ham bor. Shu sababli, ta'lim jarayonida texnologiyalar va an'anaviy tarbiya usullarini uyg'unlashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

O'rganilgan tajribalar va tahlillar shuni ko'rsatadiki, innovatsion pedagogik texnologiyalar boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda katta samaradorlikka ega. Interfaol va raqamli ta'lim usullari bolalarda axloqiy

me'yorlarni shakllantirish, ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish va shaxsiy mas'uliyat hissini oshirishga xizmat qiladi.[4]

Shu bilan birga, texnologiyalarni to'g'ri tanlash va ularni pedagogik maqsadlarga moslashtirish o'qituvchilarning asosiy vazifalaridan biridir. Innovatsion texnologiyalar va an'anaviy tarbiya usullarini uyg'unlashtirish orqali bolalarda axloqiy ong va madaniy qadriyatlarni mustahkamlash mumkin. Kelajakda innovatsion pedagogik texnologiyalarning yanada rivojlanishi bilan ularni ma'naviy-axloqiy tarbiya jarayoniga kengroq joriy etish imkoniyatlari ortib boradi. Shu bois, o'qituvchilar va ta'lim tizimi vakillari ushbu imkoniyatlardan samarali foydalanish orqali ta'lim-tarbiyaning sifatini yanada oshirishga harakat qilishlari lozim.[5]

XULOSA

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish bugungi ta'lim jarayonining muhim yo'nalishlaridan biridir. Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim-tarbiya jarayoni yanada interaktiv, samarali va qiziqarli shaklga ega bo'ladi. Interfaol metodlar, multimedia vositalari, elektron darsliklar va raqamli ta'lim platformalari bolalarning axloqiy tushunchalarini shakllantirishda katta ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, texnologiyalardan samarali foydalanish uchun ularni an'anaviy tarbiya usullari bilan uyg'unlashtirish lozim. O'qituvchilar innovatsion yondashuvlarni to'g'ri qo'llash orqali bolalarda mustaqil fikrlash, ijtimoiy ko'nikmalar va axloqiy qadriyatlarni shakllantirishlari mumkin.

Kelajakda innovatsion pedagogik texnologiyalar yanada rivojlanib, ta'lim jarayonida yangi usul va vositalar joriy etilishi kutilmoqda. Bu esa boshlang'ich sinf o'quvchilarining ma'naviy-axloqiy tarbiyasini yanada takomillashtirishga xizmat qiladi. Shu sababli, zamonaviy ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalardan oqilona foydalanish va ularni tarbiya jarayoniga integratsiya qilish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Axmedov, A. (2021). *Pedagogik texnologiyalar va innovatsiyalar*. Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi.
2. Yuldasheva, D. (2020). *Boshlang'ich sinf o'quvchilarini tarbiyalashda innovatsion yondashuvlar*. Toshkent: Fan va ta'lim.
3. Hasanboyeva, O. (2019). *Ma'naviy tarbiya asoslari: nazariya va amaliyot*. Samarqand: Ilm-fan nashriyoti.
4. Navoiy, A. (1992). *Mahbub ul-Qulub*. Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 14-avgustdagi PQ-3183-sonli "Ta'lim va tarbiya sifatini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori.